

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

II. Relect. in c. Ita quorundam, de Iudæus, recognita & impressa Romæ
1586.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

in auxilium vocatos animarum, ad solitudinem inuitare, cuius artificij scopus est, vt hac leuitate in exitum denique nos impellat, dum vias nobis ab iis pandit diuerfas, in quas nos Christus induxerat.

II.
*Relect. in c.
 Ita quorundam,
 de Iudas, recognita
 & impressa Roma
 1580.*

Sunt hæc prima pietatis dictata, quæ sanctus fundator suis mandauerat, nec cuiquam obscurum est, quin tenui semine, magnæ molem arboris clauderent, usque quanta vis inesset, quæ consecuta sunt abundè ostenderunt; & quando hæc tacere non licet, commodius fecero, si testem eorum dederò Canonum doctorem eximium, limati iudicij hominem, claræque in Ecclesia probitatis Martinum Nauarrum, qui de nostrorum Conimbricæ Collegio agens, ita scribit. [Postea vero quam præfatam relectionem composuimus, & pronuntiauimus, superiorique Epistola præposita eam typis excudi fecimus; rogati secreto extra Lusitaniam, nomine cuiusdam præcellentis Senatus, quid de præfata noua Societate sentiremus, & præfageremus; respondimus, nostrum de illa bonum iudicium, & præfagium plurimum confirmasse auxiliisque quiddam, quod per septennium, & amplius in collegio primò suæ Societatis Conimbricensi contigisse obseruauimus: & nobis pro quodam miraculo reputauimus. Nempè quod cum illud Collegium esset omnium totius Ordinis primum: & solum legibus naturalibus diuinis, & communibus gubernaretur; (nondum acceptis legibus, quibus libertas illa communis à religiosis arctatur,) cumque in eo centum & plures collegæ regio, & largo sumptu conuiuierent: omnes quidem scholastici, & iuuenes, ac eiusdem farinae, cuius erant, qui foris degebant, atque omnes tanta libertate uterentur, quanta qui foris extra collegia, & monasteria viuebant: adeo quod liceret eis etiam solis diu, noctuque etiam non petita à Præfecto licentia, collegio, & ciuitate ad omnia pia opera, quæ Spiritus eis dictabat exire ad visendos omnes vtriusque sexus sanos, & infirmos, bonos, & malos, bona persuasuri, mala dissuasuri. Cumque fere vniuersa ciuitas, tota Ecclesia Cathedralis cum omnibus parochis, omnia monasteria, tam virorum quàm feminarum, & academia ipsa saltem tacitè essent eis contraria; Cumque præfati omnes suapte natura essent acuti, curiosi, & suo ingenio ad noscendas res nouas, vitamque alienam propensi & ad solerter falsèque de more gentis dicendum prompti. Cum, inquam, hæc omnia ita se haberent: nunquam tamen toto illo tempore audiui aliquem, qui serio, vel ioco vlli eorum detraheret; neque aliqua vitij macula, illorum quempiam inspergeret præterquam nimie carnis mortificationis, & sensualitatis; nimis honorem suum, gentisque suæ despiciendo, pannolis vestibus utendo, omniaque ministeria, sibi præcæta, quamlibet humilia, & sordida in utilitatem sui Collegij libenter intus, & foris, priuatim, & publicè subeundo. Quodque nimis acriter, sed vtiliter diè, noctuque mundi vanitatem populo proponerent, clamantes, homines terram, puluerem & cinerem esse, quæ tamen detractio satis perpensa magna laudis eis erat. Neque profecto abs re, mea sententia, mihi pro quodam miraculo visum fuit. Tam quod vix à sæculo auditum est aliquam fuisse

fuisse congregationem tot iuuenum, tam liberè degentium, inter tot clericos, monachos, scholasticos, & ciues ad mordendum propensos, & sibi exosos, cuius aliquis tanto tempore aliqua vitij nota non inspergeretur; immò cuius multi non infamarentur, caperentur, & priuatim vel publicè castigarentur. Tum quod August. c. quantumlibet 47. dist. ad Vincent. Donatistam significat, rara esse collegia hominum, etiam parua, & seniorum, quam sui erant, collegarum in quibus aliquis aliquo vitio non notetur in hæc verba: Quantumlibet vigilet disciplina domus meæ, homo tamen sum, & inter homines viuo: nec mihi arrogare audeo, vt domus mea melior sit, quàm arca Noë, vbi tamen inter octo homines vnus reprobus inuentus est: Aut melior sit, quàm domus Abraham, cui dictum est: Eice ancillam, & filium eius: Aut melior sit, quàm domus Isaac, cui de duobus geminis dictum est: Iacob dilexi: Esau autem odio habui. Tum quod ex quodam elegio Episcopi Osiij, in c. Osius de elect. eruditissimus Nicolaus Archiepiscopus Panormitanus colligit, quod licet nullus de populo singulariter præsumi debeat in dubio malus: iustè tamen quis potest credere in populo esse aliquos malos.

Præfatum testimonium subiicere voluimus, primum quidem in gloriam Dei, & Domini nostri Iesu Christi, de cuius nomine prædicta Societas dicitur; quique in ea multifariam multisque modis ostendit esse verum id, quod quidam in gloss. cap. nisi cum pridem de renuntiat. verb. Spiritus ei dixit.

Tu spiras vbi vis; tu munera diuidis, vt vis.

Scis, cui des quod vis, quantum vis, tempore quo vis.

Deinde, vt omnia alia collegia eiusdem Ordinis, iam per totum orbem Christianum magna cum eius vtilitate, atque mira celeritate propagata noverint, quanto cum miraculo primam eorum omnium cæperit florere Cornimbricæ; quæ Regum Portugalliæ antiquissima est regia, & nunc academia florentissima inclyta. Postremo, vt meminerint, quantum contendere debeant, vt quæ illi primo adiecerunt multa (vt ille ait) formidata profunda incrementa Ioui: ita nomen, & famam in illo difficili ortu quaesita semper conferuent, in dièsque magis ac magis, quod faciunt, augeant, quo respondeant vltima primis.]

Iam vero Constitutiones informans S. Ignatius (quod dicendū venit priusquam illarum in dicemus designationem) res duas iunxit maximè disiunctas, conatum summæ prudentiæ, & spei Deo vno nixæ velut otiosam fiduciam, illum perinde operi incumbens vt si ab se penderet vno; hanc perinde à Deo omnia expectans, vt si tantum esset Deo sibi dictante scripturus. Illa ergo primùm Examini ratio cui cuncta subdebat de quibus esset decernendum, singularem habet prudentiam. Vnumquodque in partes vocabat oppositas, suis partem vtramque rationibus instruebat, nec paucis, nec leuibus quæ rem hinc legendam, hinc reiiciendam suaderent; & in quadam non admodum graui, vidi ipse octo in partem alteram, in alteram quindecim

III.